

УДК 371.15:81'243

ACADEMIC COURSE «METHODOLOGICAL PRINCIPLES AND MODERN CONCEPTIONS OF TEACHING FOREIGN LANGUAGES IN A SECONDARY SCHOOL» FOR FUTURE TEACHERS-PHILOLOGISTS: CONTENT AND METHODOLOGY OF TEACHING
НАВЧАЛЬНИЙ КУРС «МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ І СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У СЕРЕДНІЙ ШКОЛІ» ДЛЯ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ-ФІЛОЛОГІВ: ЗМІСТ І МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ

Sorokina N.V./ Сорокіна Н.В.

c.p.s, as.prof. / к.п.н., доц.

ORCID: 0000-0003-3997-2205

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Volodymyrska, 64/13, 01601

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ, вул. Володимирська, 64/13, 01601

Smovzhenko L.G./ Смовженко Л.Г.

c.p.s, as.prof. / к.п.н., доц.

ORCID: 0000-0003-2400-8990

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Volodymyrska, 64/13, 01601

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ, вул. Володимирська, 64/13, 01601

Анотація. У роботі розглядаються зміст і методика викладання нового навчального курсу «Методологічні засади і сучасні концепції викладання іноземних мов у середній школі: зміст і методика викладання» для студентів-бакалаврів четвертого року навчання освітньої програми 014.01 Середня освіта теорія і методика викладання (українська мова і література, іноземна мова).

Ключові слова: методологія, іноземні мови, майбутні вчителі-філологи.

Abstract. The paper expounds the content and methodology of teaching the academic course «Methodological principles and modern conceptions of teaching foreign languages in a secondary school: content and methodology of teaching» for Bachelor's fourth year students of the Educational Program 014.01 Secondary Education: theory and methods of teaching (Ukrainian language and literature, foreign language)

Key words: methodology, foreign languages, future teachers-philologists.

Вступ.

Реформування та розвиток освітньої галузі згідно з Державною національною програмою «Освіта України XXI століття» надає пріоритет фаховій підготовці майбутніх учителів, градуїваному та безперервному підвищенню їхнього професіонального та загальнокультурного рівнів.

У світлі цього, у 2016 році в Інституті філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка (м. Київ, Україна) було відкрито нові спеціальності та освітні програми ОС «Бакалавр» і «Магістр» напрямку «Освіта», а саме: **014.01 Середня освіта (українська мова і література, англійська**

мова): «Теорія та методика навчання української мови і літератури, іноземної мови в основній школі»; **014.02 Середня освіта (Мова і література):** «Зарубіжна література та англійська мова: теорія і методика навчання»; «Азербайджанська мова і література та англійська мова»; «Турецька мова і література та англійська мова» [1].

Зважаючи на це, питання вдосконалення процесу підготовки майбутніх учителів-філологів за зазначеними спеціальностями та формування їхньої професійної іншомовної компетентності є актуальними та перспективними для Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка як у теоретичному, так і в практичному аспектах.

Основний текст.

В межах освітньої програми зазначених спеціальностей цього року започатковано новий теоретико-практичний курс «Методологічні засади та сучасні концепції викладання іноземної мови у середній школі», який читається іноземною мовою студентам-бакалаврам 4 курсу, кількість кредитів – 4. Загальний обсяг курсу – 56 годин (лекцій і семінари) та 56 годин відведено на самостійну роботу [2]. Мета дисципліни – сформувати знання методологічних засад, а саме цілей, змісту, підходів, принципів, методів, способів, прийомів, засобів, організаційних форм навчання учнів середньої школи іноземної мови; ознайомити з сучасними концепціями викладання іноземної мови і сформувати вміння ефективно організовувати процес навчання іноземної мови в основній школі з використанням найбільш ефективних технологій, ознайомити з методологією і методами наукового дослідження; розвиток професійної компетентності майбутніх учителів іноземних мов. Відтак, навчальна дисципліна «Методологічні засади та сучасні концепції викладання іноземної мови у середній школі» покликана сформувати у студентів теоретичне підґрунтя організації процесу навчання іноземних мов у середній школі із застосуванням ефективних технологій навчання. Завдання (навчальні цілі):

1. Оволодіння студентами основними поняттями та категоріями сучасної методології навчання іноземних мов.

2. Оволодіння студентами методологічними засадами навчання іноземної мови в середній школі.

3. Оволодіння студентами цілями та змістом навчання іноземної мови в середній школі.

4. Оволодіння студентами сучасними принципами, методами та технологіями навчання іноземної мови в середній школі.

5. Оволодіння студентами методологією наукового дослідження в сфері навчання іноземних мов.

Зміст дисципліни охоплює:

- ознайомлення студентів з головними компонентами теорії сучасного навчання іноземних мов і на цій основі навчити їх використовувати теоретичні знання для вирішення практичних завдань викладання;

- ознайомлення з сучасними концепціями викладання іноземних мов, що сприяють ефективній організації навчання іноземних мов у середній школі;

- озброєння студентів відповідним термінологічним апаратом, що використовується у сфері методології викладання іноземних мов;

- розкриття основних понять методології наукового дослідження;

- формування у студентів під час практичних занять професійно-методологічних знань, навичок і вмінь, необхідних для успішної роботи в галузі викладання іноземних мов;

- залучення майбутніх вчителів до опрацювання спеціальної науково-методичної літератури, інформаційних ресурсів, що мають стати джерелом постійної роботи над собою з метою підвищення рівня професійної кваліфікації.

Мова викладання, навчання та оцінювання спецкурсу – англійська, форма заключного контролю – екзамен.

Згідно з навчальним планом, дисципліна «Методологічні засади та сучасні концепції викладання іноземної мови у середній школі» складається з двох модулів: Модуль 1 (28 аудиторних годин) передбачає розгляд тем:

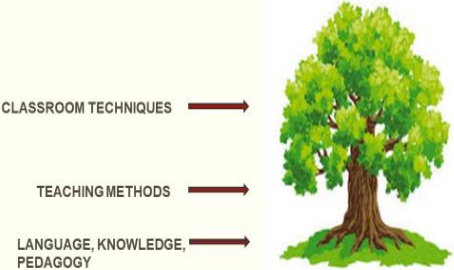
Тема 1. Methodology as a Science. Terminological introduction.
Методологія як наука. Термінологічний вступ.

Methodology as Science

The methodology of teaching foreign languages stands in relation with several challenges or problems:

1. **What to teach?** That means the amount of knowledge, skills and habits that students have to obtain within the process of learning the foreign language.
2. **What are the aims of teaching?** When a teacher is sure of the aim of teaching, he/she will have the easiness of reaching the intended goal.
3. **How to teach?** In this case one can call to mind the principles upon which teaching of the foreign language is based, the means, methods, fashion and tactics used in teaching in order to achieve the required final completion.

The tree metaphor for methodology

CLASSROOM TECHNIQUES →

TEACHING METHODS →

LANGUAGE, KNOWLEDGE, PEDAGOGY →

Рис. 1. Фрагменти презентації «Methodology as a Science» (слайд №4, 9).

Тема 2. Retrospective overview of methods in teaching foreign languages.
Ретроспективний огляд методів викладання іноземних мов.

Тема 3. Foreign Language Teaching in the “Post-Method” Era. Навчання іноземних мов в епоху без методів.

Тема 4. Modern Theories of Teaching in Foreign Languages Teaching. Сучасні концептуальні теорії викладання іноземних мов.

Тема 5. Teacher Professional Development. Професійний розвиток учителя.

В межах модуля запланована проектна робота. Орієнтовні теми проектів такі: «Bilingualism: its features and a classification», «Typical classroom groups vs cooperative groups», «Methods and techniques involved in cooperative learning» тощо.

Модуль 2 має на меті більш детальне ознайомлення студентів з методологією наукового дослідження, теоретичними й емпіричними методами наукового дослідження з методики викладання іноземних мов, а саме:

Тема 5. Research on Teaching Foreign Languages (Методологія наукового дослідження з методики навчання іноземних мов).

Тема 6. Methods of Research on Teaching Foreign Languages. Методи наукового дослідження з методики навчання іноземних мов.

Тема 7. The Design of Empirical Research. Організація емпіричного дослідження.

Тема 8. Teacher Researcher Projects. Наукового-дослідницький проект з методики навчання іноземних мов.

Тема 9. Case Study as a mode of qualitative research. Кейс стаді як якісний метод наукового пошуку.

Тема 10. Contemporary Methodological Issues in Research on Teaching Foreign Languages. Сучасні методологічні проблеми викладання іноземних мов.

В межах Модулю 2 передбачено роботу над проектами, теми яких асоціюються з проблематикою лекційних занять, а саме: «Experiment as an empirical method of research», «Questionnaire design», «Research Ethics: Reasons, Roles, Responsibilities and Relationships» тощо. Наприкінці кожного модулю заплановано написання модульних контрольних робіт у формі тесту або есе.

Висновки.

Підсумовуючи наведене, зазначимо, що спецкурс «Методологічні засади та сучасні концепції викладання іноземної мови у середній школі» є значущою частиною загальної професійної підготовки вчителя-філолога і зорієнтована на здобуття студентами теоретичних знань з методології викладання іноземних мов. Означена дисципліна стимулює розвиток умінь студентів кваліфіковано добирати відповідні методи, засоби і прийоми з метою ефективної організації процесу навчання іноземних мов у середній школі.

Література:

1. Taras Shevchenko National University of Kyiv. Institute of Philology (official) // Електронний ресурс. Режим доступу: <http://univ.kiev.ua/ua/departments/philology/>
2. Робоча програма навчальної дисципліни «Методологічні засади та сучасні концепції викладання іноземної мови у середній школі»/ Упор. доц. Н.В.Сорокіна. – Інститут філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка, 2020. – 15с.